

SOTSIAALMINISTEERIUM

Riigikohus
info@riigikohus.ee
Lossi 17
50093, Tartu Tartu maakond

Teie 21.04.2023 nr 5-23-25/
Meie 10.05.2023 nr 1.2-5/1781-2

Arvamus Riigikohtule asjas 5-23-25

Lugupeetud kohus

Täname, et olete küsinud Sotsiaalministeeriumi arvamust põhiseaduslikkuse järelevalve kohtuasjas 5-23-25. Tallinna Ringkonnakohtu tunnistab põhiseadusega vastuolus olevaks ning jättis kohaldamata politsei ja piirivalve seaduse § 114 lõike 3 punkti 3 osas, milles see ei võimalda isikul minna väljateenitud aastate pensionile 50-aastaselt, kui isik ei olnud enne 1. juulit 2007. a piirivalveteenistuses. Vastuolu põhiseaduses väljendub ringkonnakohtu hinnangul võrdsuspõhiõiguse rikkumises.

Sotsiaalministeerium on seisukohal, et nimetatud säte ei ole põhiseadusega vastuolus. Nõustume Siseministeeriumi ringkonnakohtule antud põhjendustega. Rõhutame veel omaltpoolt, et käesolevas kaasuses ei ole ebavõrdset kohtlemist, sest tegemist ei ole võrreldavate gruppidega. Piirivalve ja politseiteenistus olid tollal eraldi seadustes ja erinevad teenistused. Pensionile saamise tingimused olid samuti erinevad. Isikul on praegu kehtiva seaduse alusel 50-a pensionile minemiseks oluline tingimus täitmata – ta ei olnud 1. juulil 2007. a piirivalve teenistuses, vaid politseiteenistuses. Olles politseiteenistuses üleminekuregulatsiooni loomise ajal, ei saanud isikul tekkida ootust, et talle kohalduks teise teenistuse regulatsioon. 14.10.2007. a lahkus isik ka politseiteenistusest ning liitus alles 1.08.2008. a piirivalve teenistusega. Seega ei saa isikule kehtida piirivalve teenistuse jaoks mõeldud rakendussäte.

Eripensionid on riigi loodud soodustus teatud isikute grupile ning seadusandjal on nende üle otsustamisel avar kaalutusruum. Piirivalvurid ja politseinikud on tänapäeval küll ühes riigiametis ja ühes seaduses, kuid tollal see nii polnud. Neis teenistustes olid oma erisused. Võrreldavad saavad seega olla vaid tollal piirivalves teeninud isikud piirivalves teeninud isikutega, mitte piirivalves teeninud isikud politseis teeninud isikutega.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Susanna Jurs
õigusnõunik